

Anders Christian Laurits Karlby (født Pedersen)

Anders Christian bliver født den 20. marts 1876 i Århus Domsogn, han bliver derefter døbt den 23. juli 1876 i Vor Frue Kirke i Århus. Hans moder var **Laura Jensine Jean** 28 år, Vesterbro og faderen var **Sergent Anders Pedersen**. Anders Christian er den ældste i en flok på 8 børn.

Faddere

Moderen Petra Andersen,
Jsr. Annine Olsen,
Locomotivf. V. Hansen,
Marketender J. Vind,
Fyrbøder J. Fachmann,
Fyrbøder A. Karlby

Christians opvækst

Han smider selv navnet Anders væk, ikke sådan at han får navneforandring, men han kalder sig selv Christian Karlby. Dette skyldes formentlig, at han gerne vil kunne kendes fra sin fader, som hedder Anders. Christian bliver konfirmeret den 13. april 1890 i Tilst Kirke, Århus amt.

Anders Christian Laurits Pedersen bliver optaget i Lægdsrullen for Udskrivningens kreds 4 den 1. november 1893 i Lægd nr. 293, Bogstav S, som Nr. 1. Under skrevet af J. P. Back, Lægdsfmd.

Efter Christian har fået sin Præliminæreksamen¹ den 1. august 1891, får han et midlertidigt job på kontoret på Fredens Mølles Fabrikker i Mundelstrup. Christians fader Anders Pedersen er på det tidspunkt ansat som regnskabsfører på fabrikken.

FREDENS MØLLES FABRIKER

ved MUNDELSTRUP.

Telegram-Adresse: "Fabrikken".

Anders Christian Lauritz Pedersen, der efter at være demitteret fra Hinnerup Realskole i Juli Maaned d. A. med Præliminærexamin, kom her på Contoret¹ d. 1. August til midlertidig Assistance, har udført det ham betroede Arbejde til min fulde Tilfredshed, hvorfor jeg, at dømme efter hans fire Maaneders Beskæftigelse her, maa anse ham særlig skikket til at fortsætte ad den Levevej han her er begyndt paa og som han efter min Overbevisning har lyst til.

Mundelstrup d: 1 December 1891.

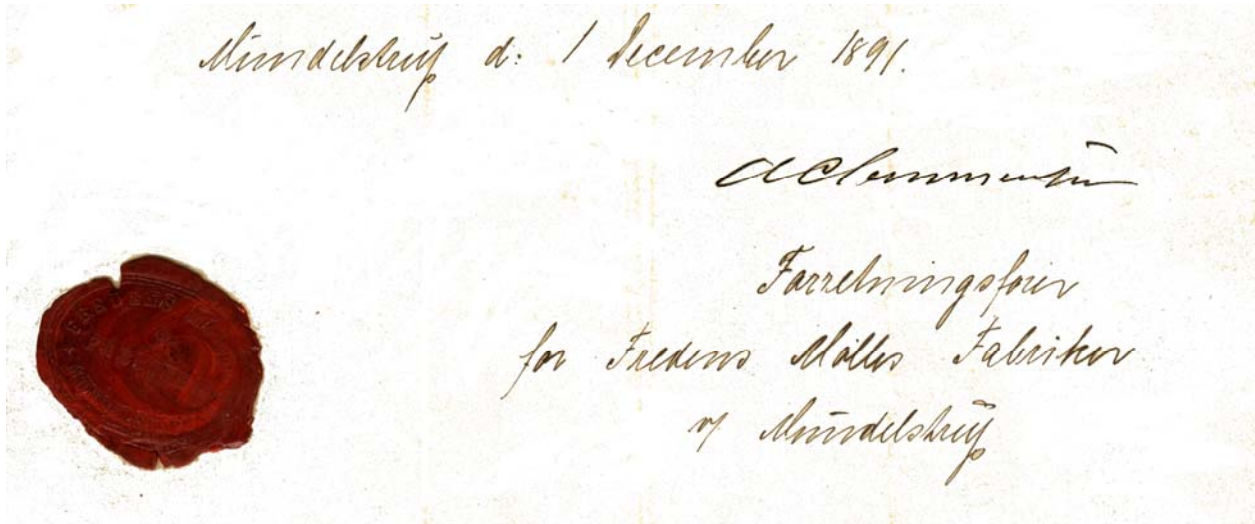
A Clemmensen
Forretningsfører

---

¹ Kontoret

for Fredens Mølles Fabrikker
af Mundelstrup

Fredens Mølles Fabrikker var en Gødningsfabrik hvor man fremstillede kunstgødning.

Den 1. december 1891 kommer han i lærer, som Kommis, hos Faber og Allerup i Odense. Han bliver udlært den 1. december 1894 og fortsætter derefter i forretningen indtil 1. maj 1895.

Faber & Allerup

Odense, den 1/5 1895

Chr. Fabers Efterfølger.

Telegramadr: Purella

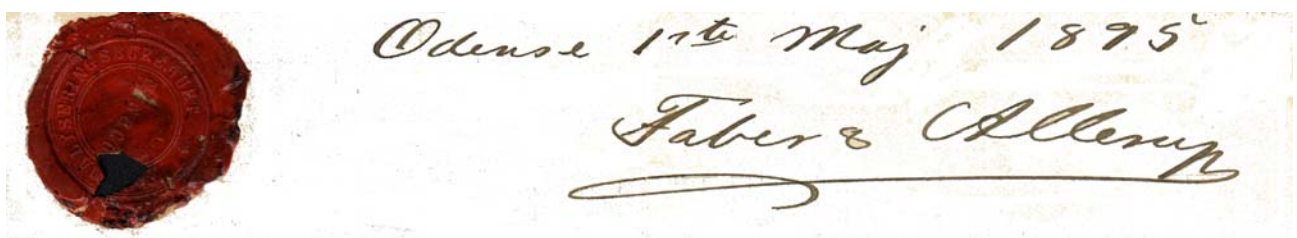
Telefon Nr. 92.

Her. Chr. Petersen har været i vor Forretning, som Lærling fra 1ste Decbr 1891, til 1ste Decbr 1894, og derefter til Dato, som Commis, har under sit Ophold her, deltaget saavel i Kontor, som i Lagerarbeidet, og han har altid med god Villie, støttet af gode Evner udfyldt den Gjerning, der her har været ham betroet.

Her. Chr. Petersen er en trofast ærlig ogsaa en noget bunden Natur, dog, han er godt interesseret i Gjerningen, og ejer absolut Betingelser i sig, til efterhaanden at naa frem til at blive et flinkt & dygtigt menneske, hvem vi kun ønske al Held & Lykke i Fremtiden.

Odense 1ste Maj 1895

Faber & Allerup

Næste gang vi finder noget om Christian, er, da han den 1. november 1895 bliver ansat som Kommiss hos Arthur Keck i Hamburg.

Arthur Keck

H A M B U R G, den 31

October 1900

----- Scgäferkampsallée 58

Ersügniss

Herrn Christian Petersen war in meinem Geschäft vom 1. November 1895 bis 15. März 1896 als Commis thätig und hat sich während dieser Zeit meine volle Zufriedenheit erworben. Derselbe ist gewissenhaft und zuverlässig, und kann denselben in jeder Weise meinen verehrten Herren Geschäfts-Kollegen empfehlen

Hamburg d. 31. 10. 1900

Oversættelse

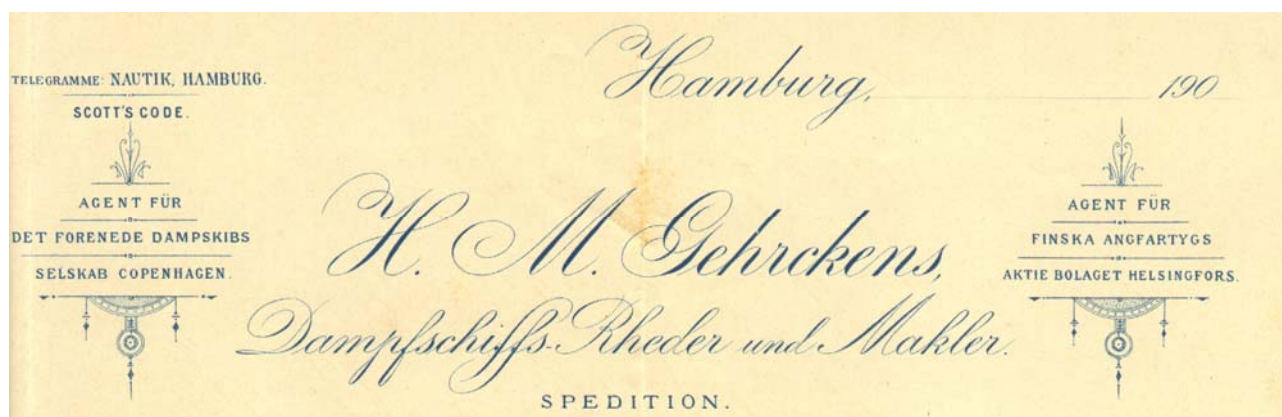
Anbefaling

Hr. Christian Petersen var beskæftiget som kommiss i min forretning fra 1. november 1895 til 15. marts 1896 og har i den tid opført sig til min fulde tilfredshed. Det samme gælder hans håndelag og pålidelighed og kann derfor på enhver måde anbefale ham til mine forretningskollegaer.

Hamburg d. 31. 10. 1900

Arthur Keck

Efter Arthur Keck bliver han ansat H. M. Gehrckens i Hamburg, som er et Dampskibsrederi og mæglerfirma, i det firma arbejder han på kontoret.

Ich bestätige dem Herrn Chr. Pedersen aus Aarhus auf dessen Wunsch gern, dass derselbe von Mitte März 1896 bis Ende August 1898 an meinem Kontor beschäftigt gewesen ist und seine Stellung nur in folge von Krankheit hat verlassen müssen.

Herr Pedersen hat sich mir als ein sehr ordentlicher u. zuverlässiger Arbeiter gezeigt, der seine Obliegenheiten stets mit Fleiß zu meiner größten Zufriedenheit erledigte. Ich habe den jungen Mann ungern scheiden sehen. Es folgen demselben meine besten Wünsche für die Zukunft.

Oversættelse

Efter ønske fra Hr. Chr. Pedersen fra Aarhus bekræfter jeg hermed at han har været beskæftiget ved mit kontor fra midten af marts 1896 til slutningen af august 1898 og at han kun har forladt sig stilling her på grund af sygdom.

Hr. Pedersen har for mig vist sig som meget ordentlig og tilforladelig arbejder, der i sit hverv udviser stor flid og gør arbejdet færdigt til min største tilfredshed. Jeg er meget ked af at skulle skilles fra den unge mand. Som følge deraf kan jeg kun ønske ham det bedste for hans fremtid.

Ifølge ovenstående anbefaling bliver han tilsyneladende syg og rejser derfor formodentlig tilbage til Danmark.

Efter hjemkomsten til Danmark kommer Christian til at arbejde hos Fridlev Køster, Planteskolerne Sølyst og Fuglsang, Brabrand. Herfra får han den 19. november 1900 følgende anbefaling.

Fridlev Køster anbefaling

Kontorist Christian Pedersen af Mundelstrup har opholdt sig her i min Planteskole for ved legemlig Arbejde at genvinde sine Kræfter efter en langvarig Sygdom, hvilket så temlig er lykkedes. Jeg kan samtidig medgive ham min bedste Anbefaling, som et flinkt og elskværdigt menneske, som udførte de ham tildelte Arbejder villig.

Jeg ønsker ham Lykke og Held i fremtidig Virken!

Fridlev Køster

Han dukker op i Lægdsrullen igen 30. november 1900, her er han optaget i Udskrivningskreds 5, Lægd 470, Bogstav Z og som Nr. 108, Lægdsformanden er da: Graff.

Efter hjemkomsten fra Tyskland rejser han til Frederikshavn, hvor han kommer til at arbejde for Firmaet Chr. Olsen.

Chr. Olsen giver ham følgende anbefaling:

Herr Chr. Karlby af Aarhus har været hos mig fra 1 Decbr. 1900 til 1 Oktober 1906 som Commis og forlod mig da for at overtage en selvstændig forretning. Jeg kan kun give ham min bedste anbefaling baade for tiden og Pålidelighed og udførte alt Arbejde til min fulde Tilfredshed, og i øvrigt maa den lange Tid han var hos mig jo være den bedste Anbefaling.

Frederikshavn, den 26/3 1908

Chr. Olsen

Navneændring

Det er mens Anders Christian arbejder hos Christian Olsen i Frederikshavn, at han ansøger om eneret på navnet Karlby til hele familien og deres efterkommere.

Lægdsrullen igen

3. gang han er i Lægdsrullen er: 11. oktober 1906, i Udskrivningskreds 4, Lægd 230, Bogstav D, Nr. 752, nu er Lægdsformanden: B. S. Rasmussen.

31. december 1914 står der kort i Lægdsrullen "Afsked".

Familielegenden

Historien går på at Anders Christians fader den gamle AP. har været med i krigen i 1864, her har han fået tilnavnet Karlby, og det hænger ved, da han kommer hjem. Det smitter af på sønnerne, således at de bliver kaldt Karlby efter deres fader. Den 10. marts 1902 får Anders Kristian derfor en kongelig bevilling til at ham og hans familie er de eneste, der kan bære efternavnet Karlby. Se bevillingen som bilag til denne beskrivelse.

Det første barn

Christian får meget tidligt, hvad man betegner som "høj pande", det generer ham meget, så han anskaffer sig en tupé, som han næsten altid bærer, ikke mindst når han bliver fotograferet.

I 1907 eller måske før træffer han en køn pige i Aarhus ved navn Mathilde Pedersen, han bliver betaget af hende og de ender da også i „køjen“ sammen, således at Mathilde nedkommer med en datter den 29. juli 1908. Datteren får navnet **Rigmor Karlby** og bliver døbt den 29. juli 1908 i Sankt Pauls kirke.

Da Rigmor bliver født bor familien Spanien 53.

Om dåben den 16 august 1908 står der, at moderen er Ugift Mathilde Birgitte Pedersen, udlagt fader Cigarhandler Anders Christian Karlby.

Faddere

Fyrbøder V. Fachmann og hustru, Arbejdsmand C. Nielsen og Hustru.

I bemærkningen står "Forældrene ægteviede i Aarhus Domkirke 8. november 1908.

Bryllup

Mathilde og **Anders Christian** bliver først gift den 8. november 1908 i Aarhus Domkirke.

Mathilde blev født den 30. august 1881 i Vor Frue sogn i Aarhus, hun blev hjemmedøbt, og fremstillet i kirken den 11. november 1881.

I kirkebogen står følgende om brylluppet

Ungk. Anders Christian Laurits Karlby, f. Doms. 20. marts 1876. Søn af Sergent Anders Pedersen og Hustru Laura Jensine Jean.

Pige Mathilde Birgitte Pedersen, f. i Aarhus 30. april 1881. Datter af Naadler Peder Pedersen og Hustru Maren Petrea Petersen.

Forlovere var: Forretningsfører A. P. Karlby, H. Brogesgd. 35, Lejetjener P. Pedersen, Klostergade 40.

Naar blev tillysning bestilt? 23. oktober. Naar fandt tillysning sted? 25. oktober, 1. november, 8. november 1908.

Vielsen fandt sted: 8. november 1908. Vielsen blev foretaget af Stitsprovst Lindhard i kirken.

Det andet barn

Det næste barn følger så den 27. juli 1909, det er en pige, som får navnet **Ingrid Karlby** ved en hjemmedåb af Pastor Munck, den dag hun bliver født. Hun bliver derefter fremstillet i Aarhus Domkirke den 12. december 1909 for Stiftprovst Lindhard. Da Ingrid bliver født bor familien i Mejlgade 57, Aarhus.

Faddere

Bagermester N. A. Pedersen,
Bogholder V. Karlby   Cens.
Frk. Elisabeth Pedersen,
Forældrene.

På adresse Mejlgade 57 driver Christian også købmandsforretning ifølge Aarhus vejviser fra 1914. Mejlgade 57 kan meget vel være den samme adresse som Tværgade 11. Adressen er det diamentralt modsatte hjørne af Mejlgade og Nørreport², hvor Mathilde boede efter Christians død.

Om det er præcist i året 1906, Christian overtager forretningen på hjørnet af Tværgade og Mejlgade vides ikke, men han køber

senere ejendommen på det modsatte hjørne med adressen Nørreport 8. På adressen bliver der efter hans død en kiosk, mens Mathilde bebor lejligheden bag forretningen.

I vejviseren fra 1914 står Chr. Karlby med en Kolonialforretning på adressen: Mejlgade 57.

Den 22. juni 1916 køber Christian en kolonihave af Snedker Morten Larsen, vurderingsprisen af kolonihaven er 600 kr., men Christian betaler 1.000 kr. for grunden og det derpå stående Lysthus. Det er, hvad

² Placeringen er fundet på et ældre kort over Aarhus, der er ingen garanti for, at placeringen af numrene er 100% korrekt på det pågældende kort.

man på det tidspunkt kalder en "Haveparcel" i "Skovfaldet" matr. nr. 87a af Aarhus Købstads Markjorde af Hartkorn 1 Album, Areal 1.000 □ Alen. Christian udbetaler 400 kr. kontant og det aftales at Morten Larsen får en 1. prioritet på den tinglyst gæld i ejendommen på restsummen 600 kr. Gælden skal afdraget med 50 kr. hvert halve år og forrentes med 4 % p.a.

Hans ældste barnebarn, Mogens, (Rigmors ældste søn) fortæller: At Christian var en meget berejst "herrer", han kendte mange mennesker bl.a. i Kina.

Disse kontakter har han formentlig fået, mens han arbejdede for Dampskibsrederiet og Mæglerfirmaet H. M. Gehrckens i Hamborg.

Anders Christian dør pludselig

Den 16. december 1931 får Christian det dårligt, han meddeler familien, at han har det skidt og at han lige går hen på kommunehospital for at bliver undersøgt. Men han kommer aldrig hjem igen, kort efter ankomsten til hospitalet dør han. På det tidspunkt bor familien i Tværgade 11.

I 1931 er følgende nævnt i vejviseren for som beboere af ejendommen:

s. Urmager V. H. Thomsen

Mejlgades Kiosk v. F. Jensen

1 *Kolonialhandler C. Karlby (* foran et navn betyder, at den pågældende er ejer af ejendommen.)

2 Bogbinderm. E. A. Anthonsen

3. Arbmd. J. Jensen

Christian bliver begravet på Vestre kirkegård den 21. december 1931.

I boet efter hans fader Anders Pedersen Karlby (eller A.P. Karlby, som hans barnebarn, Ingrid, kaldte ham) finder man en beretning om at Christian har modtaget 15.000 kr. i arveforskud, på hvilket tidspunkt han har fået dette beløb vides ikke præcist, men det kan formodes, at han har fået pengene til hjælp ved køb af købmandsforretningen i Tværgade 11 havde Matr. nr. 903 – Mejlgade 66. Ejendommen som efter 1939 får adressen Nørreport 8. Før gade hed Tværgade hed den også Havgyde.

Mere familielegende

Legenden fortæller følgende: I hans forretning var der et skilt, hvorpå der stod, at al tale om radioer og lignende moderne isenkram er forbudt, men da kong Christian så holdt en nytårstale i radioen, kom skiltet ned og Christian købte selv en radio. Denne historie kan ikke være sand, idet Kong Christians den X første nytårstale blev transmitteret den 31. december 1941 og da havde Christian været død i 10 år. Historien kunne måske være om hans fader A.P. Karlby, idet han først dør den 7. maj 1942.

Aarhus vejviseren

I 1928 bor følgende Tværgade 11:

s. Urmager V H Thomsen

1 * Kolonialhdlr. C Karlby

2 Sygeplejerske T Clausen

Magnetisør P F Borkfelt

3 Chauffør S Westergaard

Naadlerske K Sørensen

Pas.

f. 57016

Det bevidnes herved i Overensstemmelse med Aarhus
Domkirkes Ministerialbog, at

Anders Christian Laurits Pedersen,

Søn af Sargent Anders Pedersen og Hustru Laura Josefine
Jean, er født i Aarhus Domsegn d. 20. Marts 1876 (tyvende
Marts syttise) og døbt i Frue Kirke d. 23. Juli s. A.

Aarhus, d. 10. Decbr. 1889.

C. Madsen
Alterdegn ved Domkirken

A. Christian Laurits Pedersen er konfirmeret i Filad. Kirke

d. 13. April 1890 (miti.), hvilket herved er Overensstemmelse
Aarh. B. J. Nr. 32 1890

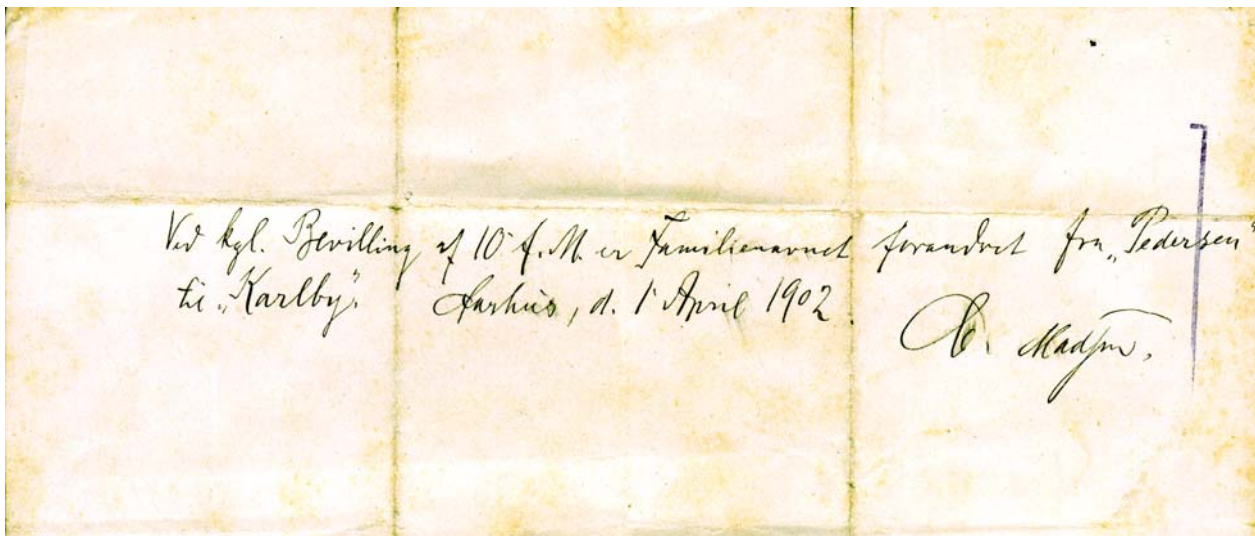
med Filad. Ministerialbog bevidnes

1901. Nr. 5-79. 1902 a 16-100
Fild. 18/4 17/30

Poulsgaardslavn,
Sogneprost

veit

Bryllup i familien

Den 6. november 1932 bliver den ældste datter gift, det sker i Holme kirke i Aarhus amt. i kirkebogen står følgende:

Ungkarl, Købmand, boende i Esbjerg, **Axel Lindhardt Michelsen**. Født paa Sønder Gjesing Mark, Gjesing Sogn, Randers Amt, 24. februar 1904, Søn af Gaardejer Mogens Lindhardt Michelsen og Hustru Anna Elisabeth f. Sørensen nu boende i Aarhus.

Pige, boende i Esbjerg, **Rigmor Karlby**, Født i Sct. Pauls Sogn, Aarhus 29. juni 1908. Datter af Anders Christian Laurits Karlby og Hustru Mathilde Birgitte f. Pedersen i Aarhus.

Lysning foretaget i Vor Frelsers Kirke, Esbjerg, 16. oktober 1932. Lysningsattest fra Vor Frelser Sogn i Esbjerg af 30. oktober.

Vielsen foretaget: 6. november 1932, Holme. Vielsen udført af Sognepræsten i Holme Kirke.

Vidner: Brudgommens Fader og Brudens Moder.

Den 9. maj 1937 bliver den yngste datter Ingrid gift i Aarhus domkirke. I kirkebogen står følgende:

Ungkarl, Købmand **Villiam Jensen**, f. 20. november 1906 i Hesselager Sogn af Snedker Jørgen Peder Jensen og Hustru Hedvig Antonie Hein f. Hansen. Odense, Læssøgade 146.

Pige, Stenograf **Ingrid Karlby** f. 27. juli 1909 i Aarhus Domsogn af + Købmand Anders Christian Laurits Karlby og Mathilde Birgitte Pedersen, Mejlgade x6. Se anm. rubr. Odense, Munkebjergvej 66.

Når og hvor fandt Lysningen Sted og hvilken Myndighed har foretaget den?

11. april 1937 i Odense, Vor Frue Kirke.

Naar blev Attest til Brudefolkene om, at behørig Lysning har fundet Sted m.v., udfærdiget?

27. april 1937.

Om Vielsen er foretaget i Kirken (dennes Navn maa da anføres) eller andetsteds.

Domkirken.

Af hvilken Præst Vielsen er foretaget. Pastor Wagner. Vidnernes fulde Navn, Stilling og Bopæl.

Brudens Moder og Brudgommens Fader.

Den borgerlige Myndighed, der har udstedet Attest om, at Beviselighederne er i Orden, samt Attestens Dato.

Kgl. Borgmesterkontor, 30. marts 1937, No 216.

Det første barnebarn bliver født i Esbjerg i Vor Frelser Sogn den 29. juni 1937, det er en dreng. I kirkebogen står:

Mogens Michelsen søn af

Købmand Axel Lindhardt Michelsen og Hustru Rigmor Karlby, Torvegade 57.

Døbt den 1. august 1937 af Pastor Ivertsen i Kirken.

Faddere

1. Fru Mathilde Karlby, Tværgade 11, Aarhus.

2-3. Arbm. Mogens Michelsen³, Frederiksbjerg Torv 2, Aarhus.

4-5. Forældrene.

Anmærkning: 0 t. Sv. - Udtrådt af folkekirken den 22/10-1986. LA. f. N. J. 51-758/1986 - 27/10-1986 AAH.

Derpå kommer **2 børnebørn i Svendborg**, som der kan læses om hos Ingrid og William Jensen. De fik 2 drenge. Henning 1. august 1943 og Preben 15. februar 1945 begge i Svendborg.

Det fjerde barnebarn bliver født i Esbjerg på Vestjysk Fødeklíník den 3. marts 1947. I kirkebogen står:

Henrik Michelsen søn af

Købmand Axel Lindhardt Michelsen, 24.2.04 og H. Rigmor Karlby, 29.7.08. Torvegade 63.

Døbt den 27. april 1947 af Pastor Ivertsen i Kirken.

Faddere

1-2. Forældrene.

3. Fru Mathilde Karlby, Aarhus.

4-5. Pensionist Mogens Michelsen og H. Anna, Aarhus.

Anmærkning: 1 td. Sv. - Udmeldt af folkekirken d. 6/12-74.

Det femte barnebarn bliver født i Esbjerg på Vestjysk Fødeklíník den 15. december 1948. I kirkebogen står:

Jens Otto Michelsen søn af

Købmand Axel Lindhardt Michelsen f. 24/2-1904 og Hustru Rigmor Karlby f. 29/7-1908. Torvegade 63. Viet: Holme Kirke 6/11-1932.

Døbt: 20. marts 1949 af Provst Kjærgaard i Kirken.

Faddere

1-2. Direktør Holger Grandt og Hustru Andrea. Spangsbjerggade 7, Esbjerg.

3-4. Forældrene.

Anmærkning: 2 t. Sv. - Faller: 20/12-1948 - 31/1-1949. Udtrådt af folkekirken 18-1-1968.

---

³ Arbejdsmand Mogens Michelsen er formentlig Axels fader

Vi Christian den Niende,
 af Guds Naade Konge til Danmark, de
 Venders og Gothers, Hertug til Slesvig,
 Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg
 og Oldenburg,

Gore vitterligt: At Vi, efter derom allerunderdanigst gjort Ansøgning og Begæring, allernaadigst have bevilget og tilladt, saa og hermed bevilge og tillade, at 1) Handelskommis Anders Christian Laurits Pedersen af Vor Købstad Frederiksberg under Nord Land Skovsjylland, som er født den 20' Marts 1876 i Vor Købstad Aarhus under Nord Land og dets Friehede sammentals den 29' Juli s. A.

2) Maskinikonstruktør Georg Pedersen af fornavnte Vor Købstad Aarhus, som er født den 19' Juni 1880 paa Filad Mark under Aarhus Amt under Nord Land Skovsjylland og hjemmestillet den 15' August s. A.

3) Hantverks Malmearbejder Axel Pedersen af Vor Købstad Aarhus, som er født den 29' Marts 1883 i Faarup Sogn under Aarhus Amt under Nord Land Skovsjylland og hjemmestillet den 29' s. A. sommed foranstillet til Dantons Publikation i Faarup Mark den 15' Juli s. A.

4) Handelskarling Frederik Pedersen af Skovsjylland under Aarhus Amt under Nord Land Skovsjylland.

5) Handelskarling Alexander Pedersen af Vor Købstad Aarhus og Thyra Christen Auguste Pedersen af fornavnte Skovsjylland, hvilke 3 vedtvante alle ere fødte i Faarup Sogn herholdes vis den 10' Marts 1885, den 28' April 1886 og den 15' Juli 1889 og dette i Kirken sammesteds herholdes vis den 14' Juni 1885, den 20' Juni 1886 og den 25' August 1889, maad for Fremtiden for Familienavnet Karlby, saa at deres fulde Navne herefter blive herholdes vis: Anders Christian Laurits Karlby, Georg Karlby, Malmearbejder Axel Karlby, Frederik Karlby, Alexander Karlby og Thyra Christen Auguste Karlby.

Svb. amt. l. nr. 1967-310-148

Vib. Prov. Ark. Journ. 1902 No. 309

Aarh. Byfk. 28/107

Sovrigt er det en Selvfølge, at denne Navneforandring bliver uden nogenjombhelst Følge for de Paagældendes Rettsforhold til Trediemand, saa at *de* hverken *skulle* tabe de af *dem* forhen under *deres* tidligere Navn erhvervede Rettigheder, eller fritages for de Forpligtelser, som *de* hidtil under dette Navn maatte have paadraget sig. Det fornødne om den skete Navneforandring bliver at tilføre vedkommende Ministerialb~~yg~~*g*.

Forbydende Alle og Enhver imod det, som foreskrevet staar, Sinder at gøre.

Givet i Vor Kongelige Residensstad Kjøbenhavn,

den 10de Mars 1802.

Under Vort Kongelige Segl.

Efter Hans Kongelige Majestæts allernaadigste Befaling.

Mün

Mün

Bebilling for Markinikonstruktør G. Pedersen af Aarhus
og hans Leikande til at give Familienavn et Karlby,
Guldyr 33 Mk. 66 Sls.

Teksten i ovenstående dokument er følgende

Vi Christian den Niende, af Guds Naade konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gøre vitterligt: At Vi, efter derom allerunderdanigst gjort Ansøgning og Begæring, allernaadigst have bevilget og tilladt, saa og hermed bevilge og tillade, at

- 1) Handelskommis Anders Christian Laurits Pedersen af Vor Købstad Frederikshavn udi Vort Land Nørrejylland, som er født den 20' Marts 1876 i Vor Købstad Aarhus udi fornævnte Vort Land og døbt i Frue Kirke sammesteds den 23' Juli s.A.,
- 2) Maskinkonstruktør Georg Pedersen af fornævnte Vor Købstad Aarhus, som er født den 19' Juni 1880 paa Tilst Mark under Aarhus Amt udi Vort Land Nørrejylland og hjemmedøbt den 15' August s.A.,
- 3) Kontorist Valdemar Axel Pedersen af Vor Købstad Aarhus, som er født den 22' Marts 1883 i Faarup Sogn under Aarhus Amt udi Vort Land Nørrejylland og hjemmedøbt den 29' s.M. samt fremstillet til Daabens Publekation i Faarup Kirke den 15' Juli s.A.,
- 4) Handelslærling Frederik Pedersen af Mundelstrup under Aarhus Amt udi Vort Land Nørrejylland,
- 5) Handelslærling Alexander Pedersen af Vor Købstad Aarhus, og
- 6) Thyra Andrea Augusta Pedersen af fornævnte Mundelstrup, hvilke 3 sidstnævnte alle ere fødte i Faarup Sogn henholdsvis den 10' Marts 1885, den 28' April 1886 og den 15' Juli 1889 og døbte i Kirken sammesteds henholdsvis den 14' Juni 1885, den 20' Juni 1886 og den 25' August 1889, maa for Fremtiden føre Familienavnet Karlby, saa at deres fulde Navne herefter blive henholdsvis:

Anders Christian Laurits Karlby, Georg Karlby, Valdemar Axel Karlby, Frederik Karlby, Alexander Karlby og Thyra Andrea Augusta Karlby.

I øvrigt er det en Selvfølge, at denne Navneforandring bliver uden nogen som helst Følge for de Paagældendes Retsforhold til Trediemand, saa at de hverken skulle tabe de af dem forhen under deres tidligere Navn erhvervede Rettigheder, eller fritages for de Forpligtelser, som de hidtil under dette Navn maatte have paadraget sig. Det fornødne om den skete Navneforandring bliver at tilføre vedkommende Ministerialbøger.

Forbydende Alle og enhver imod det, som foreskrevet staar, Hinder at gøre.

Givet i Vor kongelig Residensstad kjøbenhavn,

Den 10' Marts 1902.

Under Vort kongelige Segl.

Efter Hans kongelige Majestæts allernaadigste Befaling.

Bevilling for Maskinkonstruktør G. Pedersen af Aarhus og hans Søkende til at føre Familienavnet Karlby,

Gebyr 33Kr 66 Øre.

Navneforandringen for Anders Chr. Laurits er noteret i Aarhus Domkirkes Ministerialbog Aarhus, d. 1. April 1902

C. Madsen

Alterdegn

---

i Præliminæreksamen

blev indført ved kongelig anordning af 30. august 1881, som afslutning på realundervisningen i danske skoler og afholdtes ved skolerne eller for en særlig eksamenskommission. Drengene skulle være mindst 15 år gamle, piger mindst 17 år, for at kunne tage eksamenen (piger fik adgang 1882). Da man i 1958 afskaffede de landsbyordnede skoler, blev præliminæreksamen også endelig afskaffet.

præliminæreksamen, (1. led af fr. *préliminaire* 'indledende, forberedende', af *præ-* og lat. *limen* 'dørtærskel, indgang'), *almindelig forberedelseksamen*, afsluttende prøve efter 9-10 års undervisning. I 1800-t. opstod forskellige eksaminer for "realdisciple", i 1881 sammenlagt til en præliminæreksamen. Fagrækken omfattede bl.a. 2-3 fremmedsprog, matematik og fysik/kemi. Undervisningen fandt sted på realskoler eller kurser, og prøven blev i en årrække aflagt for en særlig eksamenskommission. Ved gennemførelsen af Almenskoleloven i 1903 mindskedes interessen for præliminæreksamen, selvom skoler og kurser i landdistrikterne fortsatte indtil 1958. Præliminæreksamen med tre sprog var ansættelsesgrundlag i etaterne og i en årrække også forudsætning for adgangskursus til Den Polytekniske Lærestalt (nu Danmarks Tekniske Universitet) og Den Farmaceutiske Lærestalt (nu Det Farmaceutiske Fakultet, Københavns Universitet). Præliminæreksamen, der lå på niveau med mellemskole- og realeksamen, blev anset for krævende, fordi pensum ved eksamen kunne omfatte mere end det foregående års stof; i 1944 gennemførtes dog her en begrænsning, og det blev samtidig bestemt, at årskarakterer skulle tælle med i eksamensresultatet.